

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XV. Constantinopolim advenit Theophilus, & Conciliabulum cogit ad
Quercum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

accusabat; aliam autem ob causam Constantinopolim navigaturam Epiphanium eo magis profectorem accelerasse, non Chrysofomo tamen nocendi studio: magnam tum fuisse in Vrbe regia rerum perturbationem, propter Eudoxiam ac Chrysofomi dissidia; ingressum monasterium quoddam Epiphanium necessitate fuisse coactum, ut quendam ordinaret; agre id tulisse Chrysofomum; hinc dissensiones inter utrumque extitisse; Eudoxiam vero his compertis accessisse Epiphanium, haresicos accusasse Chrysofomum, & postulasse ut eo abrogato alium Constantinopoli Episcopum praeferret; respondisse Epiphanium, sacerdotio quidem indignum esse Iohannem, si ipsa in haresim incidisset; sin ipsa ad ulciscendas privatas injurias cum exauctorare vellet, neutiquam se obtemperaturum; excanduisse illam, & interminatam futurum ut Idolorum templa aperiret, si Iohannis exilio intercedere vellet: perlatum fuisse ad Chrysofomum, in exilium suum Epiphanium consensisse; eique vaticinatum illi, fore utin throno non amplius sederet, atque hunc vicissim praeiurasse Iohanni futurum ut ad exilij locum non perveniret; conscensa demum navi Epiphanium, antequam Cyprum attingeret, obiisse. Baronius ad A. 402. cap. 7. falsum esse asserit ad Diaconatum quemquam fuisse promotum ab Epiphanio in Constantinopolitana Dioecesi, & unius Sozomeni silentium opinioni suae praetendit; causam vero cur id iactatum sit, hanc esse divinat, quod in Iohannis Hierosolymitani Dioecesi iam ante Pauliniano Hieronymi fratri Presbyterij characterem imposuerat, facile itaque Iohannem Hierosolymitanum cum Constantinopolitano Iohanne Scriptores confudisse. Verum ut dicere praetermittam quam leve sit argumentum ex Sozomeni (cui & Cedrenum addere potuit) silentio petitur, contra Socratis, Leonis Imperatoris, Symeonis Metaphraetae, & Nicephori auctoritatem, tollit omne dubium Polybius id ipsum asserens, qui rei gestae interfuit.

XV. Hac tempestate Constantinopoli agebant Acacius Beroensis, Severianus Gabalitanus, & Antiochus Ptolemaidis Episcopi, & Syrus monachus Isaacus. Hi privatas inimicitias cum Chrysofomo gerentes, Theophilum sollicitant per nuntios ut secum operas ad expellendum Iohannem consociaret. Morantem quoque urget Eudoxia Chrysofomo offensior, ideo quod sacris ipsius concionibus, quibus aulicarum mulierum mores saepe carpebantur, vitiorum suorum sibi conscia notari se censebat. E contrario vero accersitum cum ad diluenda crimina (apud Imperatorem quippe fuerat seditionum & caedum accusatus) restat ipse Chrysofomus in Epistola ad Innocentium Papam, quam exhibet Palladius. Leo autem Imperator, cognomento Sapiens, scribit in vita Chrysofomi, iussisse Arcadium vi adduci Theophilum, cum qua adversus Iohannem fuerat motus comperisset; & ab Innocentio Pontifice Romano, & ab Honorio fratre postulasse, ut aliqui Roma mitterentur, qui de Theophili causa cognoscerent: tergiversante vero Innocentio, Theophilum Origenismi dicam scripsisse Iohanni, & Nitriensibus monachis, à quibus apud Imperatorem fuerat accusatus, suasque in partes Epiphanium illexisse. Narrant Leo & Palladius datos adversus Theophilum accusationis libellos, septuaginta capita habuisse. Maturat ergo iter Theophilus, & Chalcedonem pervenit. Eodem consistunt Episcopi, partim Theophili nuntiis, partim Imperatoris mandato exciti. Ex una omnes venisse Provincia scribit Palladius; alij ex Aegypto, aliisque profectos locis narrant, necnon ex Asia, quicumque sedibus suis depulsi se à Iohanne agre ferebant, vel alij ipsi de causis succensebant. Aegyptiis illi navibus transmissis Bosphoro Constantinopolim appellant. At Theophilum cum plausu exceperunt Aegyptij nauta; Clericorum obviam processit nullus, ut pote infernum Chrysofomo animum praeseferenti. Ipse Ecclesiam praeteregressus, in Imperatoriam quamdam domum sibi paratam divertit. Mora illie trium hebdomadarum facta, perterritis multorum animis, & ad accusandum Iohannem, cuius congressum caute vitabat, instructis, in Quercum Chalcedonis suburbium una cum factionis suae Praefulis concessit, & Conciliabulum celebravit. Quadraginta quinque interfuisse Episcopos declarant Georgius Alexandrinus, Symeon Metaphraetae, & Acta Pseudosynodi illius, quae representat Photius Cod. 59. At Palladius triginta sex duntaxat agnoscit: sic enim Episcopos qui adsidebant Iohanni, ad Conventiculum rescripsisse tradit: *Tua quidem Synodus triginta & sex habet Episcopos ex una Provincia: nos autem quadraginta sumus ex provinciis variis, in quibus & septem sunt Metropolitae.* Duos & quadraginta Iohanni affuisse auctor est Leo Imperator. Cum sit autem in adnotandis numeris proclivis lapsus, promptius est suspicari corruptum numerum apud Scriptores illos, quam apud Palladium qui pauciores quam quadraginta Theophilo adfuisse diserte asserit. Statim adesse iubetur Iohannes, & ad accusationes respondere, unaque cum eo Serapion, & Tigris Eunuchus Presbyteri, & Paulus Lector; simul universum Ecclesiae Constantinopolitanae Clerum Synodus accersit. Quamvis autem Iohanni quadraginta adfuerent Episcopi, non ideo tamen ad Quercum causam dicturus adesse recusat; si modo ex Antistitum numero quatuor eximerentur, merito sibi odij

A & inimicitiarum suspecti; sin ulterius pertenderent, Synodum Oecumenicam appellare se obstabat. Quibus auditis, quater eo vocato, eademque exceptione uso, ad accusationes tandem expendendas animum Quercetanae Synodi Praesules appulerunt.

XVI. Non res illic ex aequo expensas, sed per contumeliam & maledicta fuisse gestas Scriptores tradunt. Et tres quidem criminationum libellos ad Conciliabulum delatos commemorant Acta illius a Photio exhibita, & in Iure Graco-romano relata, quod edidit Leunclavius. Priorem obtulit Iohannes Chrysofomi Diaconus, viginti novem accusationum capitibus referunt; alterum Iohannes Monachus, quo Heraclides Origenismi ac furti arcescebatur; Chrysofomo vero crimini dabatur, quod Heracliden, Hæreticum licet ac furem, Ephesinum Episcopum constituisset, multaque passus esset Origenistarum causa; posteriorem dedit Isaacus Episcopus, capita octodecim criminationum complexum, cum prius Origenismi eundem Heracliden accusasset. Narrat Photius tredecim Actionibus Synodum illam, quæ a se lecta est, fuisse absolutam, quarum priores duodecim Chrysofomum petebant, postrema Heracliden; prioris libelli caput primum ac secundum examinasse Episcopos, inde in Heracliden & Palladium quaestionem habuisse, innotum deinceps ac vicissim septimum caput inquisivisse: postremi denique libelli excussum fuisse caput secundum, quod fuit huiusmodi: *ὅτι ἡ κριτικὴ ἐπιπέμει τὴν ἐπισημειωθεῖσαν ἀποστολὴν ἀπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἡ δὲ ἐπισημειωθεῖσα ἀποστολὴ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου.* Beatum Epiphanium propter Origenistas Ammonium, Euthymium, Eusebium, & Heracliden, & Palladium, communionem cum eo (Chrysofomo) habere voluisse: excussum insuper septimum caput, ac deinde

C tertium. Præter illud, duo admodum ad Origenismum pertinebant; primum, Iohannem Monachum propter Origenistas casum Chrysofomi iussu, & porro victum fuisse; decimum sextum, eundem suscepisse Origenistas, in carcerem conjecisse Theophili legatos, & ne morientes quidem ad visendum adivisse. Nulla præterea in reliquis criminationibus Origenismi, Origenistarumve mentio: in priore vero libello nulla penitus.

XVII. Actorum Photianorum Conventiculi ad Quercum fidem elevare conatur Baro-
 nius hoc argumento, quod pleraque ab aliis commemorata, in iis omiſſa sint. Verum non attendit illustrissimus Cardinalis eximia quædam tantummodo selegisse Photium, & in Myriobibulum retulisse; plurima vero consulto prætermisisse. Sua ergo Actis illis servetur auctoritas, quoad validiori ratione Baronij conjectura firmetur.

D XVIII. Cæterum de libris Origenis altum fuit in Conciliabulo silentium: de Origenis-
 tis vero præter perpauca illa, quæ differuimus, hæc etiam referuntur; Scetinos leniter appellasse Theophilum, hortatum esse ad poenitentiam, impunitatem esse pollicitum, simul eos ad implorandam veniam magnis vociferationibus impulsisse qui aderant Theophili familiares; qua re permotos Monachos noxas sibi condonari postulasse; foedus inisse cum illis Theophilum, & in communionem recepisse, atque ita crimine absolutos esse Nitrienses, è quibus iam, ut diximus, interierant Dioscorus & Isidorus, Ammonius vero in Quercu sub ipsa Synodi initia decesserat. Fertur huius audita morte illacrymasse Theophilus, palamque dixisse similem inter suos neminem habuisse Ammonium. Dioscorum quidem post Synodum & Theophili fugam obisse produnt Georgius Alexandrinus, & E Socrates; sed in tempora Synodo priora mortem ipsius Sozomenus coniecit: cui præcipuam fidem tribuimus. Atque ita demum consopita est tristis illa & calamitosa de Origenis erroribus controversia: quamvis enim hinc orta sint tempestates & tumultus, quibus vexata deinde & turbata Ecclesia est, accedentibus tamen subinde novis querelarum & odij argumentis, dum prælo sunt recentiores offensa, veteres exoleverunt. Paucis itaque & cursim quæ supersunt attingamus.

XIX. Anno Christi 403, circa mensem Iulium Conventiculi suffragiis exauctoratur Chrysofomus. Id unum causabantur Episcopi, quod mandatis suis accitus audientem se non præbuisset. Per causam vero rei gesta ad Imperatorem referenda, læsa quoque maiestatis Chrysofomum apud ipsum accusant, quippe sub Iezabelæ & Herodiadis nominibus publice apud populum perstrictam ab eo fuisse Eudoxiam. Verum Arcadio tatis fuit Iohannem Ecclesia depulisse, misso ad id Comite & militibus. Tumultuante deinde populo, & Chrysofomi restitutionem seditiose postulante, ingruente præterea sub ipsam noctem, quæ ipsius exitum proximæ consecuta est, terræ motu, ita perterrefacta est Eudoxia, ut eum ab exilio revocari continuo curaverit. At recrudescentibus sequente anno simultatibus & factionibus, injuria concedit, & Nicæa aliquantis per moratus, Cucufum, quæ Armenia urbs est, vel ut restatur ipse Chrysofomus, Ciliciæ, in exilium mittitur: Cucuso Arabissum & Pityntem migrat. Sufficitur ipsi Arsacius Presbyter Nectarij Constantinopolitani olim Praesulis frater, Arsacio Articus. Pium interim exulem mitibus epistolis solatur Innocentius Papa, (qui rerum gestarum per ipsius literas certior factus fuerat) & communionem suam impertitur; improbato Theophili facto, quem & consentienti-